

دختر شینا



■ خاطرات قدم خیر
محمدی کنعان
■ بهناز ضرابی زاده

«دختر شینا» کتابی نسبتاً مفصل از زبان همسر یکی از شهدای جنگ تحمیلی عراق علیه ایران است. این کتاب جزو نخستین آثار منتشرشده در حوزه خاطرات زنان از آن جنگ است. «دختر شینا» از ۱۹ فصل تشکیل شده است. کتاب روایت واقعی از اوضاع شهرها و خانواده‌های درگیر جنگ ارائه می‌کند و از فرا واقع‌گرایی چه به صورت مثبت و چه منفی دوری کرده و تصویری ملموس را به خواننده نشان می‌دهد.

حماسه تپه برهانی



■ خاطرات سید حمیدرضا طالقانی
■ انتشارات شهید کاظمی

مرداد ۱۳۶۲، گروهان میثم از گردان امام حسین (ع)، از لشکر ۱۴ تپه سوم از تنگه دربندی خان عراق را فتح کرد و در محاصره نیروهای عراقی گرفتار شد و پس از ۲ روز مقاومت، سرانجام با شهادت نیروهای گروهان، تپه مجدداً به تصرف نیروهای عراقی درآمد. حماسه تپه برهانی اگر نبود، قطعه‌ای از تاریخ دفاع مقدس، مغفول و مجهول می‌ماند، زیرا هیچ نوشته دیگری درباره این عملیات وجود ندارد.

یکیک



■ زندگی شهید سید جمعه هاشمی شیخ شبان
■ امیرحسین انبارداران

این کتاب با زبانی داستانی و جذاب به زندگی این شهید بزرگوار می‌پردازد. بخشی از خاطرات از طریق حضور در روستای شیخ شبان و گفت‌وگو با بستگان و اهالی گردآوری شده و بخش دیگر توسط هم‌زمان شهید و یادگاران هشت‌ساله دفاع مقدس، خواندن زندگی شهید برای مخاطب امروز دنیای تازه‌ای از تجربه است. از نسلی که شاید نشناسند و با مسیر آن‌ها آشنا نباشند. این کتاب کمک می‌کند تصویر تازه‌ای به دست بیاورند و مسیر خود را بهتر بشناسند.



می‌گوید. وی همچنین با برشمردن دستیابی به نقطه ضعف سیستم انگلیسی‌ها، آزمایش موفق قبل از عملیات بدر، دریافت اطلاعات دشمن پس از موفقیت پروژه رحمت، به موضوعات دیگری مانند بازگشت به میهن برای خدمت به جنگ، ارتباط با سپاه پاسداران، طرز کار رمز کننده راکال و عملکرد سیستم رحمت، کشف نشدن پروژه رحمت برای دشمن و فناوری بومی منحصر به فرد می‌پردازد.

تعامل ساختارمند جنگال با اطلاعات و مخابرات موضوع دیگری است که راوی به آن اشاره می‌کند. آنگاه در همین ارتباط، از آمیختگی فعالیت‌های اطلاعات و مخابرات، سیستم فجر (بسترسازی برای اقدامات تاکتیکی جنگال سپاه) و دفتر یگان جنگال در دانشگاه‌ها صحبت می‌شود.

وقتی نوبت به مبحث پشتیبانی جنگ الکترونیک می‌رسد، راوی نخست با اشاره به انواع جنگ الکترونیک، از سیستم‌های جنگال انگلیسی‌اهدایی به صدام در دست رزمندگان می‌گوید. وی در پی آن، مواردی چون توسعه رده‌های تخصصی در سپاه، در جست‌وجوی گردان ۷۰۱، شکسته شدن رمز عراقی‌ها، اولین تجربه رمز کننده فجر در عملیات بدر و نهایتاً ابهام در کارایی جنگال را مورد بررسی قرار می‌دهد.

راوی در مبحث تجهیز جنگال با عناوین الکترونیکی ارتش صدام، از پشتیبانی یگان جنگ الکترونیک با تجهیزات غنیمتی و جایگاه وسایل اغتنامی در جنگال سپاه می‌گوید. بعد به اولین سایت یگان جنگال در جنوب، کمبود امکانات جنگال، کنترل فرکانس با تجهیزات غیرنظامی و عملی نشدن وعده ۲۰ میلیون دلاری اشاره می‌کند. در ادامه، با اشاره به انفجار در محل جدید، از جابه‌جایی فرمانده جنگال سخن می‌رود.

در بحث دیگر، تطابق تحقیق و توسعه با نیازهای جنگال مطرح می‌شود. در اینجا راوی از بازطراحی سیستم فجر و ارتقای نمونه اولیه، نقش جنگال در عملیات والفجر ۸ و شروع فعالیت دوباره در جنوب می‌گوید. همچنین به استفاده یگان‌های ایرانی و عراقی از ارتباط باسیم در وضعیت پدافندی و نیز استفاده از تجارب گذشته در توسعه جنگال اشاره می‌کند.

در ادامه مباحث و موضوعات این جلسات، عملیات کربلای ۱ به عنوان نقطه عطف توسعه جنگال مورد توجه قرار می‌گیرد. علاوه بر آن، به جنگال در عملیات‌های کربلای ۳ و کربلای ۴ و تأثیر جنگال در تصمیم‌گیری برای اجرای عملیات کربلای ۵ و نیز جنگال در عملیات‌های شمال غرب اشاره می‌شود.

آبادان با وجود محاصره دشمن و بروز اختلاف نظر در سپاه آبادان سخن می‌رود.

آخرین جلسه این بخش به آموزش رزمندگان در سپاه منطقه ۸ (خوزستان) اختصاص دارد. نخست به گروه‌های سیاسی در آبادان اشاره می‌شود و پس از آن، راوی به شکل‌گیری خطوط پدافندی در آبادان، عزل بنی‌صدر و تحول در سازمان رزم و بالاخره به آزادسازی خرمشهر می‌پردازد.

بخش سوم جلسات هشتم تا بیستم است. ۱۳ جلسه باقیمانده کتاب، بیشتر اختصاص دارد به موضوع اصلی و محوری جنگال (جنگ الکترونیک) که در عنوان کتاب هم قید شده و از قضا قرار است که در دوسوم باقیمانده از حجم روایت عمدتاً حول و حوش آن بحث شود.

ابتدا مسئله تحصیل در رشته مخابرات و ورود به جنگال مطرح می‌شود. راوی از ادامه تحصیل در دانشگاه صنعتی شریف در رشته مخابرات، ارتباط با دانشجویان ممتاز در دانشگاه، ورود به جنگ الکترونیک (جنگال) و ابتکار تأسیس جنگال در سپاه می‌گوید.

سپس بحث تشکیل یگان جنگ الکترونیک سپاه و ایده شکل‌گیری آن مطرح می‌شود. راوی با اشاره به بخش تولید مخابرات و اقدامات انجام شده در این بخش، از طراحی مدارهای الکترونیکی، مرتبط شدن سایت‌های شبکه اعلام خطر هوایی و به‌کارگیری افراد تحصیل کرده در خارج از کشور می‌گوید. در ادامه نیز به موضوعاتی چون ادغام بخش تولید مخابرات با گروه الکترونیک و مخابرات سپاه، پشتیبانی ویژه از واحد جنگال و تصویب طرح تأسیس یگان‌های جنگ الکترونیک و جنگال به عنوان مکمل مأموریت‌های اطلاعات و مخابرات می‌پردازد.

موضوع بعدی فرماندهی جنگال است. در این قسمت به فرمانده عملیات جنگال اشاره می‌شود و سپس از تغییر و تحول در ساختار جنگال، توسعه جنگال با بیشترین نیروی متخصص، ارتباط با یگان‌های جنگال ارتش و جذب نیروی متخصص از دانشگاه‌ها، توسعه جنگال برای پیشبرد جنگ، تفاوت نگاه‌ها در شنود و جنگال و نیز استمرار ارتباط جنگال با دانشگاه، سخن به میان می‌آید.

سپس درباره نیاز جبهه‌ها به تقویت و توسعه جنگال سپاه بحث می‌شود. راوی ضمن صحبت از ضرورت تقویت و توسعه بیشتر جنگال سپاه و نیز پایه‌گذاری سامانه‌های جنگ الکترونیک در دفاع مقدس، از ورود به محیط امنیتی دشمن و مشکل شنود در رمزشکنی تجهیزات پیشرفته دشمن



یکی از واحدهای تأثیرگذار در نبردهای هشت سال دفاع مقدس واحد جنگ الکترونیک (جنگال) است. نیروهای این واحد با رصد فعالیت‌های دشمن از خطوط مقدم تا عمق منطقه نبرد از طریق دستگاه‌های الکترونیکی و بی‌سیم‌های غنیمتی و تجزیه و تحلیل اطلاعات آن‌ها، داده‌های ارزشمندی از موقعیت و توان دشمن به دست می‌آوردند